

Dyrlæge Anne Marie Veistrup og Almar

DYRLÆGENS VINKEL

Af Helle Skram de Fries
Foto: XXXXXXXXX

Fra Fødevarestyrelsens hjemmeside, www.fodevarestyrelsen.dk: Smitte med CEM sker langt hyppigst ved bedækning, hvor hingste, der er bærere af Tequigenitalis, smitter hoppen. Også instrumenter brugt til behandling af smittede dyr kan være årsag til smittespredning.

SÅDAN TAKLER DU KØNSSYGDOMMEN CEM

Dyrlægens vinkel med Anne Marie Veistrup

Test, test, test - og vær søde ved hinanden.

Den yderst smitsomme kønssygdom CEM flourer – også blandt vores islandske heste.

Vi skal tage sygdommen meget alvorligt - uden at gå i panik. Den kan nemlig behandles, og hestene bliver fine igen.

Dyrlæge Anne Marie Veistrups gode råd er:

Test, test, test. – og så at vi opfører os ordentligt overfor hinanden. -Det er ikke nemlig ikke nogens skyld. Hverken hingsteejernes, hoppeejernes eller hestenes. Så vi skal være søde ved hinanden, lyder det fra dyrlæge Anne Marie Veistrup.

CEM står for Contagios (smitsom) Equin (heste) Metritis (betændelse i livmoderen).

-Det er en bakterie, der kan overføres ved alle former for reproarbejde med heste. Både når hingsten bedækker hoppen, men også når man inseminerer, fortæller Anne Marie Veistrup.

-Mennesker kan også overføre sygdommen. Typisk ved dårlig hygiejne og uhygiejnisk håndtering. For eksempel via de halebandager, man nogle gange bruger på hoppen ved bedækning.

Også instrumenter brugt til behandling af smittede dyr kan være årsag til smittespredning.

-Det er en gammel sygdom, der er blevet mere udbredt i takt med, at

vi i avlsarbejdet krydser grænser.

Vi kan også sagtens have haft den i længere tid herhjemme – også blandt islandske heste – uden vi har opdaget det, forklarer Anne Marie Veistrup.

Symptomerne kan nemlig være ret diffuse og kan variere fra hopper med ildelugtende udflåd til næsten ingen symptomer.

-Vi opdagede det ved, at mange hopper løb om eller ikke blev drægtige eller havde en for hurtig cyklus. Nogle hopper får decideret betændelse og udflåd, men det er ikke alle.

Anne Marie Veistrups egen avls hingst Almar frá Ketilsstöðum er testet positiv for CEM og er i behandling med vask og desinfektion kombineret med antibiotika, der forebygger smittespredning.

Man kan, desværre, ikke vaccinere.

Sygdommen er primært seksuelt overført, men kan – som nævnt – også smitte ved dårlig hygiejne i forbindelse med reproarbejde.

-Det er en anmelderpligtig sygdom, så konstateres den, skal man anmelde det til Fødevarestyrelsen, fortæller Anne Marie Veistrup – og tilføjer:

-Det er en trøls og økonomisk belastende sygdom. Men det er altså vigtigt at huske, det ikke er nogens skyld. Jeg havde et par

ANNONCE

DYRLÆGENS VINKEL

ubehagelige oplevelser med hoppeejere, der blev vrede, fordi deres hopper ikke kom i fol.

-Det forstår jeg godt, men det er jo en hoppe, der er kommet med det til min hingst. I det øjeblik, jeg blev opmærksom på problemet, blev Almar selvfølgelig testet. Han var positiv. Det er ikke min skyld, men det er mit ansvar at gøre noget ved det – og det gør jeg naturligvis.

-Hoppeejerne bliver forståeligt nok kede af det. Det er jo en drøm – drømmen om det her lille føl – der brister. Man må så trøste sig med, at drømmen kun er sat på stand-by – formentlig i en måned.

-Hestene bliver raske igen, når de bliver behandlet. De bliver ikke permanent sterile.

Anne Marie Veistrup pointerer, at alle, der vil avle - både professionelle og hobbyavlere - har et fælles projekt med samme mål.

Nemlig at undgå smittespredning. -Ingen har jo interesse i, at CEM spredes. Hverken hoppe- eller hingsteejere. Derfor – test, test, test. Og husk sygdommen kan

også overføres med sæd, når man inseminerer. På et tidspunkt troede vi ikke, det ramte vores små, seje islandske heste – men det gør det altså. Så test er helt klart vejen frem.

-Jeg er også sikker på, at Dansk Islandshesteforening snart kommer med nogle anbefalinger og direktiver, man kan støtte sig til.

-Min anbefaling er, at man tester før sæsonen, midt i sæsonen og i slutningen af sæsonen.

-Men man behøver ikke teste heste, der ikke er seksuelt aktive.

Fra Fødevarestyrelsens hjemmeside, www.fødevarestyrelsen.dk:

Smitte med CEM sker langt hyppigst ved bedækning, hvor hingste, der er bærere af *T. equigenitalis*, smitter hoppen. Også instrumenter brugt til behandling af smittede dyr kan være årsag til smittespredning.

Inkubationstiden er 2-6 dage.

Hvis der opstår mistanke om CEM, skal ejeren af dyret tilkalde en dyrlæge. Kan dyrlægen ikke afvise mistanke, udtages svaberprøver, der indsendes til undersøgelse

Find din personlige forsikringsrådgiver

Medlemsforsikringsrådgiveren er der, når du har brug for hjælp og svarer også på alle spørgsmål om afvikling og i forbindelse. Du kan hjælpe dig med alle typer af forsikringsprogrammer, såsom dentalemtag, der passer bedst til dig.

Charlotte Rasmussen
20 43 02 37

Gry Olsen
20 21 65 45

Jens Thomsen
43 43 08 39

Karina Christensen
39 24 58 03

Lotte Kolbehus
20 90 84 05

Ole Rasmussen
41 43 00 39

Ole Nielsen
40 14 08 39

Ellen Nielsen
20 25 50 08

DYRLÆGENS VINKEL

hos Veterinær Diagnostik, Statens Serum Institut (SSI).

Læs mere på SSI's hjemmeside. Undersøgelse af dyr i et område sker ved svaberprøver af dyrenes kønsorganer. Jævnlig undersøgelse af hingste, der benyttes til bedækning, anbefales.

Om Anne Marie Veistrup

Anne Marie Veistrup er dyrlæge og kiropraktor og driver Lejre Dyreklinik.

Her behandler hun katte, hunde og heste – og dyreklinikken er specialister i pleje og behandling af islandske heste.

Anne Marie avler islandske heste og har avlshingsten Almar frá Ketilsstöðum.

-Jeg har haft Almar fra han var tre – nu er han 15 år. Jeg har også en hingst, der er udstationeret, og så har jeg fem avlhopper. Vi får også mange hopper udefra. Almar har haft 20 hopper i år og rigtig mange sidste år. Hans popularitet er stigende. Han har et super godt sind og avler også virkelig godt.

-Vi bruger Almar hvert år på et par af vores hopper, men vi bruger også hvert år spændende hingste fra andre avlere og gerne unge talenter.

Det er spændende. Og ja – selvfølgelig vil Almar også fremover blive testet for CEM.

Fra fødevarestyrelsen.dk:

Konstateres sygdommen, skal fundet anmeldes til Fødevarestyrelsen. Vask og desinfektion kombineret med antibiotikabehandling af hingste kan forebygge smittespredning med CEM. Vaccination kan ikke bruges.

Undersøgelse af dyr i et område sker ved svaberprøver af dyrenes kønsorganer. Jævnlig undersøgelse af hingste, der benyttes til bedækning, anbefales.

God hygiejne ved håndtering af avlsheste er det vigtigste faktor til forebyggelse af smittespredning. Alle hopper, som viser tegn på endometritis og/eller fertilitetsproblemer, bør betragtes som potentielle smittebærere og bør derfor testes. Hingste med ukendt CEM-status skal altid testes, før de anvendes til avl.